

Disgrifiad o Allu Gweithwyr yn y Gymraeg Ar Gyfer Pob Sgil/Lefel

Mae'r disgrifiadau isod yn rhoi arwydd o lefel gweithiwr yn y Gymraeg ar gyfer pob sgil/lefel. Maent wedi eu mapio i fframweithiau cenedlaethol a rhyngwladol adnabyddus, sef: Fframwaith Cymwysterau Cenedlaethol Cymru, Fframwaith Cymwysterau Cymraeg i Oedolion, Fframwaith Cyfeirio Cyffredin Ewrop ar gyfer Ieithoedd a lefelau ALTE (Cymdeithas i Brofwyr Ieithoedd yn Ewrop), trwy ddefnyddio datganiadau 'Yn gallu'.

Lefel Mynediad

Disgrifiad Cyffredinol o'r Lefel

Yn gallu:

- Deall ymadroddion syml pob dydd a'u defnyddio, os yw'r siaradwr yn siarad yn araf ac yn glir ac yn fodlon helpu.
- Eich cyflwyno eich hun ac eraill, ac yn gallu gofyn ac ateb cwestiynau am wybodaeth syml, e.e. ble mae rhywun yn byw, gweithio, beth maen nhw'n hoffi ei wneud, beth sydd ganddyn nhw a beth wnaethon nhw.

- Deall testunau byr lle mae pobl yn rhoi gwybodaeth bersonol syml amdanynt eu hunain neu eraill, e.e. ar ffurflenni. Trosglwyddo neges syml neu wneud cais syml, e.e. trwy e-bost.

Gwranddo

Yn gallu:

- Deall mynegiadau pob dydd, ac ymadroddion syml iawn os yw'r siaradwr yn siarad yn araf.
- Deall sgyrsiau am wybodaeth bersonol syml, e.e. ble mae rhywun yn byw, gweithio, beth maen nhw'n hoffi ei wneud, beth wnaethon nhw.
- Dyfalu beth fydd rhywun yn ei ddweud pan fyddan nhw'n rhoi gwybodaeth am ddigwyddiadau, fel amser a lleoliad

Siarad

Yn gallu:

- Defnyddio mynegiadau pob dydd cyfarwydd, e.e. cyfarchion, diolch. Ynganu enwau lleoedd ac enwau pobl.
- Siarad am bethau personol mewn sefyllfa anffurfiol, e.e. diddordebau, teulu, gwaith, beth wnaethoch chi ddoe.
- Siarad am bynciau syml, e.e. y tywydd, amser, prisiau.

Darllen

Yn gallu:

- Deall brawddegau byr iawn, ac yn gallu dyfalu beth mae rhai hysbysiadau yn ei feddwl.
- Deall testunau byr lle mae pobl yn rhoi gwybodaeth syml amdanynt eu hunain neu eraill.

- Cael hyd i fanylion fel arfer, fel amserau a phrisiau, mewn hysbysebion neu hysbysiadau

Ysgrifennu

Yn gallu:

- Ysgrifennu ymadroddion neu frawddegau syml amdanoch chi eich hunan neu eraill.
- Trosglwyddo negeseuon syml neu wneud cais syml, e.e. trwy e-bost

Lefel 1 – Sylfaen

Disgrifiad Cyffredinol o'r Lefel

Yn gallu:

- Deall brawddegau pan fydd pobl yn siarad yn araf am sefyllfaoedd pob dydd, e.e. gwybodaeth bersonol a theuluol syml, siopa, ardal leol, gwaith, beth maen nhw wedi ei wneud neu'r hyn y basen nhw'n ei wneud.
- Cynnal sgwrs syml â rhywun arall am bynciau pob dydd cyffredin e.e. gwaith, diddordebau, hoffterau, pethau sydd wedi digwydd neu gynlluniau yn y dyfodol.
- Deall negeseuon am bethau bob dydd a llythyron/negeseuon e-bost syml. Ysgrifennu negeseuon byr at ffrindiau/cydweithwyr e.e. i drosglwyddo neges.

Gwranddo

Yn gallu:

- Deall pan fydd pobl yn siarad am sefyllfaoedd pob dydd, e.e. gwybodaeth bersonol, gwaith, beth maen nhw wedi ei wneud neu beth fasen nhw'n ei wneud, cyhyd â'u bod yn siarad yn araf.
- Deall pan fydd pobl yn gofyn i chi neu rywun arall wneud rhywbeth, a phan fyddan nhw'n gofyn am gynlluniau yn y dyfodol, e.e. am gyfarfod

Siarad

Yn gallu:

- Cynnal sgwrs syml â rhywun arall am bynciau pob dydd cyffredin, os yw'r siaradwr arall yn helpu.
- Gofyn ac ateb cwestiynau am bynciau cyfarwydd, e.e. gwaith, diddordebau, hoffterau, pethau sydd wedi digwydd neu gynlluniau yn y dyfodol.

Darllen

Yn gallu:

- Deall negeseuon am bethau bob dydd, a rhai llythyron neu negeseuon e-bost syml iawn, e.e. yn gofyn am rywbeth, neu'n gofyn i basio neges ymlaen. Deall testunau byr neu lyfrau syml iawn, e.e. llyfrau i blant.

Ysgrifennu

Yn gallu:

- Ysgrifennu nodyn byr at ffrind neu gydweithiwr yn gofyn am rywbeth, yn diolch iddynt neu egluro rhywbeth, e.e. absenoldeb o'r gwaith.
- Ysgrifennu testun byr am bwnc cyfarwydd, e.e. profiad personol, neu brofiad sy'n ymwneud â'r gwaith.

Lefel 2 – Canolradd

Disgrifiad Cyffredinol o'r Lefel

Yn gallu:

- Deall y prif bwyntiau pan fydd rhywun yn siarad am bynciau cyffredin pob dydd, neu pan fydd pethau'n ymwneud â'r gwaith yn cael eu trafod, e.e. mewn sgwrs, neu mewn cyfarfod grŵp bach.
- Cynnal sgwrs estynedig â siaradwr rhugl am bwnc cyfarwydd sy'n ymwneud â bywyd pob dydd, e.e. diddordebau, teithio, neu bynciau sy'n ymwneud â'r gwaith yn uniongyrchol.
- Disgrifio profiadau a digwyddiadau, gobeithion ac uchelgeisiau, a rhoi esboniadau a rhesymau cryno dros eich barn a'ch cynlluniau.
- Deall erthyglau neu negeseuon e-bost uniongyrchol am bynciau pob dydd neu bynciau'n ymwneud â'r gwaith. Ysgrifennu llythyr/e-bost

ar y rhan fwyaf o bynciau, gofyn am bethau, rhoi gwybodaeth, gwahodd rhywun neu drefnu digwyddiad.

Gwranddo

Yn gallu:

- Deall gwybodaeth sy'n cael ei rhoi am bynciau pob dydd, neu pan fydd pethau'n ymwneud â'r gwaith yn cael eu trafod, e.e. mewn sgwrs, neu mewn cyfarfod grŵp bach.
- Deall y brif neges a'r manylion, os yw'r bobl yn siarad yn glir, e.e. wrth glywed hysbysiadau neu wrth wrando ar fwletin newyddion.

Siarad

Yn gallu:

- Cynnal sgwrs estynedig â siaradwr rhugl am bwnc cyfarwydd, e.e. diddordebau neu'r gwaith.
- Mynegi barn a chyfnewid gwybodaeth am ystod o bynciau sy'n ymwneud â bywyd pob dydd, e.e. diddordebau, teithio, neu bynciau sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'r gwaith

Darllen

Yn gallu:

- Deall erthyglau syml uniongyrchol am bynciau o ddiddordeb pob dydd, neu'n ymwneud â'r gwaith.
- Dyfalu beth mae gair yn ei feddwl o'r cyd-destun, pan fydd y pwnc yn gyfarwydd.
- Deall y rhan fwyaf o negeseuon e-bost a dogfennau sy'n ymwneud â gwaith.

Ysgrifennu

Yn gallu:

- Ysgrifennu llythyr am y rhan fwyaf o bynciau, gofyn am bethau, rhoi esboniadau, disgrifio profiadau, gwahodd pobl, neu drefnu digwyddiadau. Ysgrifennu'n eithaf cywir am y rhan fwyaf o bynciau, e.e. sy'n ymwneud â diddordebau neu'r gwaith

Lefel 3 - Uwch

Disgrifiad Cyffredinol o'r Lefel

Yn gallu:

- Dilyn y rhan fwyaf o sgysiau neu drafodaethau fel arfer, hyd yn oed am bynciau anghyfarwydd, oni bai bod rhywun yn siarad ag acen gref, anghyfarwydd, e.e. mewn cynhadledd. Siarad yn hyderus â siaradwyr rhugl am bynciau cyfarwydd sy'n ymwneud â bywyd pob dydd neu'r gwaith, ac yn gallu mynegi barn, cymryd rhan mewn trafodaeth, a siarad yn helaeth am bynciau cyffredin, e.e. mewn cyfarfod, neu mewn sefyllfa un-i-un.
- Deall y rhan fwyaf o ohebiaeth, erthyglau papur newydd ac adroddiadau sydd wedi eu bwriadu ar gyfer siaradwyr rhugl, gyda chymorth geiriadur, a sganio trwy destunau hir i gael hyd i fanylion. Ysgrifennu erthyglau byr, adolygiadau neu adroddiadau am amrywiaeth o bynciau cyffredinol eu natur, neu sy'n ymwneud â'r gwaith, ac ymateb yn gywir i'r rhan fwyaf o ohebiaeth gan gysylltiadau mewnol neu allanol.

Gwranddo

Yn gallu:

- Dilyn y rhan fwyaf o sgysiau a thrafodaethau, hyd yn oed am bynciau sy'n anghyfarwydd i chi.
- Deall y rhan fwyaf o raglenni teledu a radio ar gyfer siaradwyr iaith gyntaf, oni bai eu bod yn siarad ag acen gref, anghyfarwydd.

Siarad

Yn gallu:

- Siarad yn hyderus â siaradwyr rhugl am bynciau cyfarwydd sy'n ymwneud â bywyd pob dydd neu waith.
- Mynegi barn, cymryd rhan mewn sgwrs, a siarad yn helaeth am bynciau cyffredin, e.e. mewn cyfarfod, neu mewn sefyllfa un-i-un.

Darllen

Yn gallu:

- Deall y rhan fwyaf o ohebiaeth, a sganio trwy destunau hir i gael hyd i fanylion.
- Deall y rhan fwyaf o erthyglau papur newydd ac adroddiadau sydd wedi'u bwriadu ar gyfer siaradwyr iaith gyntaf, gyda chymorth geiriadur.
- Deall nofelau a thestunau eraill, oni bai eu bod wedi eu hysgrifennu mewn arddull ffurfiol neu lafar iawn

Ysgrifennu

Yn gallu:

- Ysgrifennu erthygl, adolygiad neu adroddiad byr am amrywiaeth o bynciau cyffredinol eu natur, neu sy'n ymwneud â'r gwaith.
- Ysgrifennu testunau manwl sydd wedi ei strwythuro'n dda, sy'n briodol i'r darllenydd.
- Ymateb yn gywir i'r rhan fwyaf o ohebiaeth gan gydweithwyr neu gysylltiadau allanol.

Lefel 4 – Hyfredded

Disgrifiad Cyffredinol o'r Lefel

Yn gallu:

- Deall bron popeth sy'n cael ei glywed neu ei ddweud yn hawdd.
- Siarad yn estynedig am faterion cymhleth, cyflwyno dadleuon, ac arwain trafodaethau.
- Crynhoi gwybodaeth o wahanol ffynonellau llafar ac ysgrifenedig, ail-greu dadleuon a disgrifiadau mewn cyflwyniad cydlynus.
- Eich mynegi eich hun yn fyrfyfyr, yn rhugl ac yn fanwl, gan addasu arddull eich iaith yn ôl y gynulleidfa, e.e. mewn cyd-destun ffurfiol neu anffurfiol.

Gwranddo

Yn gallu:

- Dilyn pob sgwrs a thrafodaeth rhwng eraill, ar bob math o bynciau.
- Deall pob math o Gymraeg llafar, gan gynnwys darlithiau neu drafodaethau cymhleth.

Siarad

Yn gallu:

- Eich mynegi eich hun yn llawn ac yn fanwl, hyd yn oed wrth drafod materion cymhleth.
- Addasu arddull eich iaith yn ôl y gynulleidfa, e.e. wrth siarad mewn cyd-destun ffurfiol neu wrth siarad â chydweithwyr.
- Siarad yn helaeth am fater cymhleth, cyflwyno dadleuon, ac arwain y drafodaeth.

Darllen

Yn gallu:

- Darllen a deall bron pob testun ysgrifenedig yn hawdd, gan droi weithiau at eiriadur.
- Darllen testunau hir, e.e. adroddiadau, erthyglau, i gael hyd i fanylion perthnasol a deall bron pob math o ysgrifennu, e.e. ffurfiol neu anffurfiol

Ysgrifennu

Yn gallu:

- Ysgrifennu testunau, adroddiadau, erthyglau, cofnodion neu fathau eraill o destun estynedig mewn arddull sy'n briodol i'r darllenydd.
- Ysgrifennu mewn Cymraeg ffurfiol neu anffurfiol fel y bo'r angen. Ysgrifennu'n gywir iawn am ystod helaeth o bynciau.